

яния социалъ-економически строй. Трѣба още да забѣлѣжимъ, че догдѣто нормалната емиграция визира врѣменно емигрирали и то отъ планинскитѣ покрайнини на Италия, каквито сѣ прѣдимно тия на сѣверна Италия, то аномалната емиграция визира перменентно емигрирали и то отъ полскитѣ покрайнини на Италия, каквито сѣ прѣдимно тия на южна Италия, като бѣдни по почва, съ никакво земледѣлие, съ едра собственостъ и маларични.

Тѣй разграничено италианското емиграционно движение, по отношение на въпроса да ли е то *зло* или *добро*, ще се ограничимъ само съ *перманентното, ирѣзокеанно* емигриране. За италианцитѣ по въпроса за *врѣмното сезонно* емигриране — нѣма двѣ мнѣния. Социалистическия депутатъ Carlini (op cit ,п. 275) нарича абсурдъ дори опита да се ограничи това емигриране.

Да почнемъ отъ оптимистическитѣ мнѣния по италианската емиграция, — мнѣния, споредъ които емигрирането е по-скоро *добро*, отколкото *зло*.

На първо мѣсто :

Мнѣнието на Наполеонъ Колаяни

(виденъ италиански социологъ, сицилийски професоръ)

Въ XV-я конгресъ на института Dante Alighieri, Неаполъ 1904 г., който институтъ, съ разни клонове въ Италия и чужбина, като частна инициатива, играе най-видна роль въ италианското емиграционно дѣло, ето какъ е резюмиралъ мнѣнието си горния ученъ :

„Отговорътъ на въпроса да ли нашата емиграция е *зло* или *добро*, интересува най-вече института „Данте Алигиери“. Ако тя е *врѣдна*, безъ да може тоя институтъ да ѝ попрѣчи, и безъ да съвѣтства държавата да прѣдприеме нужнитѣ законни мѣрки *противъ* — нашия институтъ би трѣбвало да разшири своята морална дѣйность за пълното ѝ обезсърдаване не въ странитѣ за гдѣто се емигрира, а въ страната отъ гдѣто се емигрира“.